

[\(Pulyuyan man ndir \(ARADIRMA](#)

Azərbaycan vızifli xslri v hakim ail Birlimi Krallqda qeydiyyatda olan irktlr vasitsil 2,9 milyard AB dollar hcmind vsait yuyub. Proses "Azərbaycan pulyuyan man" ad verilib

Meydan tv-2012 v 2014-c illrd Azərbaycan vızifli xslri Estoniya bank hesablarından milyonlar qazanblar. irktlrin real sahiblri is namlum ofor shmdarlarn adlar altnda gizdilib ((Bax: Drd sas irkt

Szdrln mlumatlardan gnr ki, bu drd irktin apard mliyyatlar razladrlm kild hyata keirilib. Yzminlrl dollar bank hesabna krlr v hmin gn axam saatlarında yoxa xr. Bzns hesabda .nvbti gn eyni mliyyat hyata keirmk n bir ne dollar saxlanr

dnlir bzn bir ne df tkrarlanr. Vaxtaar iki v ya daha ox irkt gn rzind eyni mbld pulu eyni alcnn hesabna yklyib. Bundan baqa, pul yuyulmasn gstrn digr iarlr d var. Krln v xarlan tranzaksiyalarn baqa pulyuma sxemlrin daxil olan mhur ofor irktlr qrupuna aid olduu da .mlum olub

?Bu qdr ziyt qatlamann sbbi ndir

Pulyuyan man" kimi mliyyatlar kemi Sovet lklrind geni yaylb. Bu, hmin lklrin" iqtisadiyyatnda da drin izlr buraxr. Bel mliyyatlar hakimiyt nmayndlri, mtkkil cinaytkar qruplar trfindn v htta adi biznes mqsdrlind d real pul mnbyini gizltmk, vergilr d v sanksiyalardan yaynma, rvtverm, gmrk rsumlarından yan kem, maddi ehtiyat Avropaya v .ya digr bazarlara trm, msrfilik kimi mqsdldr istifad edilir

Azərbaycan mliyyat ilk olaraq irkli pullarn real mnbsini v istiqamtni gizltmk n dnlb. Lakin bu mliyyat Bak siyasi elitasnn maraqlarna xidmt edn myyn xslr (lkdxili v lxxarici) pul dyn rvtxorluq fondu kimi d istifad edilir. Rvtxorluq fondu lks hdiyylr almaa v ya mxtlif mqsdlr .n xaric pul gndrmkd hakimiyt nmayndlrin yardm olub

Azərbaycan prezidenti lham liyev lknin srvtlrinin byk hisssin nzarti z lind saxlayr. Ail lknin .az skkiz bankna, ox sayda lks otellrin, tikinti irktlrin v digr sas aktivlr nzart edir

Digr avtoritar dvltld olduu kimi Azərbaycanda da hakim ail bir ox halda evlilik v ya biznes laqlri saysind varl biznesmenlri v siyasi elitan trafna toplayb. Hmin xslr is adtn lkd .nazirliklrin bir oxunu idar edir. liyevlrin ltfn gr onlarn bxti gah gtirir, gah da gtirmir

Bu xslrdn oxunun ad "pulyuyan man" mliyyat qeydlrind hallanr. Bzi idxal irktlri "pulyuyan .man"-dan rsum v ya vergidn yaynmaq n istifad edib

Pulyuyan man" sistemindn istifad nmunlri gstrir ki, istifadilr ox mxtlif v yaradc yollara l" atblar. Bir azərbaycanl i adamnn OCCRP-y verdiyi mlumata gr, bu sistem onu gmrk iilrin

.xaricdn gtirdiyi idxal mallara gr rvt vermkdn xilas edib

İkinci n gcl mmurlarndan biri olan Yaqub Eyyubov Macarstanda idar etdiyi irktin hesabndan mhz "pulyuyan man" sistemi vasitsil milyonlarla dollar qazanb. Elc d ailsinin tibb xrclrini d oradan dyib. Digrlri bu sistemdn futbol klubunu, yxsk sviyyli syaht agentliklrini v lks avtomobillri almaqda istifad ediblr. Avtoritar rejimlr xas olaraq, byk mbllr Azrbaycann xaricd imicini msbt trf dyimk zrind ilyn mhur avropallara xrclnib (Bax: Tsir Man).

Pulyuyan man" sistemin korrupsiya svdlmlrind biznes partnyotlar, mtrilr, konsultantlar, "investorlar v digrlri qanuni itiraklar kimi qlm vern ofor irktlr daxildir. Adtn bel bir grnt il d .bu tranzaksiyalar izah ed biln inandrc sndlr izi buraxlr

Azrbaycann "pulyuyan man" demk olar ki, klg bank sistemi kimi faliyyt gstrn byk bknin bir .hissidir

OCCRP jurnalistlri daha nc Rusiyann "pulyuyan man"n ortaya xardlar. Bu sistem vasitsi il 20 milyard AB dollarndan ox pulun Rusiya Federasiyasndan xarldn v ondan daha kiik pulyuyan manlarn Ukraynada faliyyt gstrdiyini akar ediblr. ki "pulyuyan man" bir-biri il .laqlidir. Azrbaycann "pulyuyan man"ndan ken 33 irkt Rusiya versiyasnda da ortaya xb

Btn bu i mexanizmi eyni agentlr trfindn hyata keirilir. Onlar btn zruri snd ilrini gr v irkti .idar edn xslr kimi grnlr. slind is bu agentlr, gizli sahibkar n ilyirlr

Onlar eyni ngiltr mhdud mkdalq nvndn istifad edirlr. Bzi hallarda agentlr irkt v bank hesablarn z aralarnda bldrrlr. Metastar adl irkt Azrbaycann "pulyuyan man" sisteminin mrkzind olan irktlrdn birdir. Bu irkt hminin, Rusiya "pulyuyan man" sistemind d istifad .edilib

Bir ox pulyuyan manlar bir ne itiraklara ehtiyatlarn toplayb nvbti mliyyatlar da gizltmy imkan verir. Bu mliyyatlardan biri OCCRP trfindn akar edilib. Proxy Platform eyni zamanda Meksikann Sinaloa narkotika karteli, Vyetnam cinaytkar dstsi, Rusiya dvlit irktlri .v Rusiya mtkkil cinaytkar qruplar trfindn istifad edilib

Ekspertlr gr, hr il qlobal kild 2 trilyon AB dollar hcmind vsait yuyulur. Bu kimi pulyuyan manlardan biri, hr zaman iqtisadiyyat inkiyafda olan lkldr yaranr. Bel bir saxta maliyy mexanizmini qurmaq v onun faliyytini tmin etmyin z bel milyard dollarlq bir biznesdir. Maraqls da odur ki, milli hquq-mhafiz orqanlarnn bel bir mexanizmi tapb-akar etmy he bir .alti yoxdur. Grnn odur ki, pulyuyan manlar faliyytini hl d davam etdirmkdirlr